

ECONOMY AND STRATEGY CONSULTANCY SERVICES



ESDH

EKONOMİ VE STRATEJİ DANIŞMANLIK HİZMETLERİ

DÜNYA VE TÜRKİYE EKONOMİSİ 2023 ÖNGÖRÜLERİ «DEPREM AFETİ ETKİLERİ»



DR.CAN FUAT GÜRLESEL
EKONOMİ VE STRATEJİ DANIŞMANLIK HİZMETLERİ
ŞUBAT 2023

DÜNYA EKONOMİSİ VE TİCARETİ 2023 GELİŞMELERİ VE ÖNGÖRÜLERİ



«ŞUBAT» DÜNYA EKONOMİSİ 2023 BEKLENTİLERİNDE İYİLEŞME

SIKI PARA POLİTİKALARI SONUÇ VERİYOR

ENFLASYONDA DÜŞÜŞ BAŞLADI

GENEL RESESYON OLASILIĞI AZALIYOR

ÇİN'İN GERİ DÖNÜŞÜ BÜYÜMEYİ DESTEKLEYECEK

RUSYA-UKRAYNA SAVAŞI ÖNEMLİ RİSK

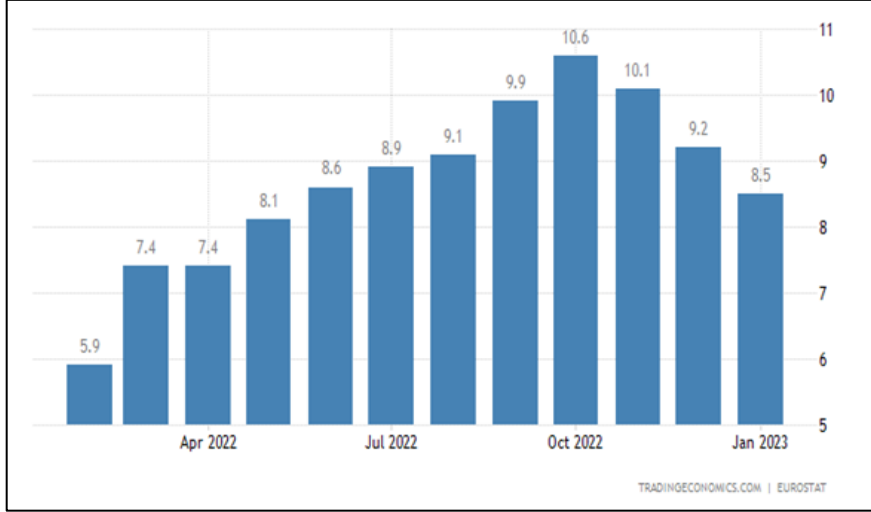




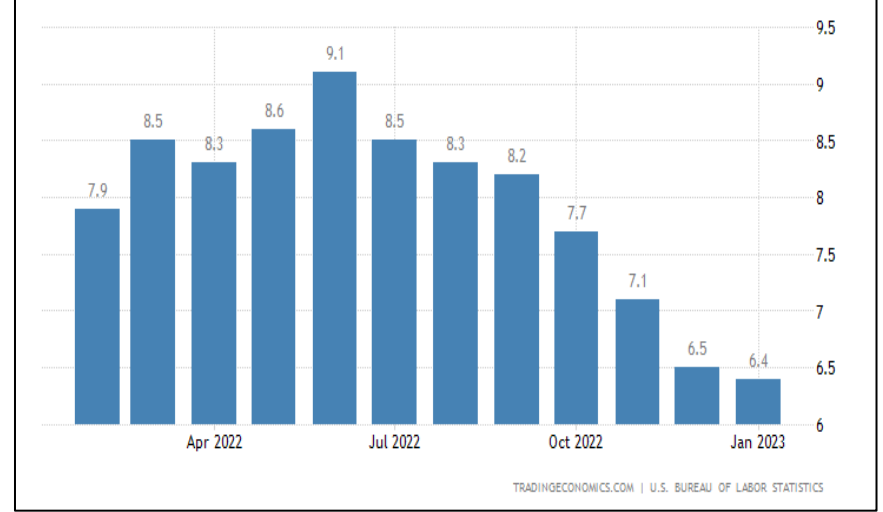
INFLATION

ENFLASYONDA DÜŞÜŞ BAŞLADI + ANCAK ENFLASYON KATI

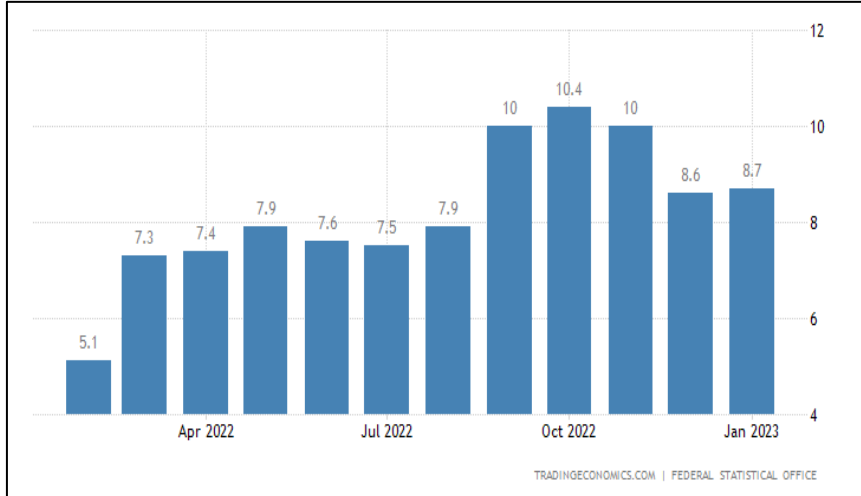
EURO BÖLGESİ TÜKETİCİ ENFLASYON YILLIK YÜZDE



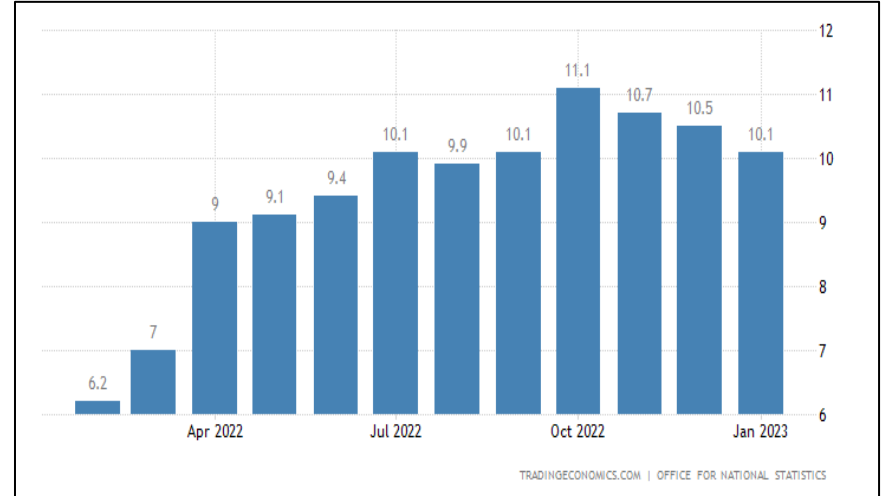
ABD TÜKETİCİ ENFLASYONU YILLIK YÜZDE



ALMANYA TÜKETİCİ ENFLASYONU YILLIK YÜZDE



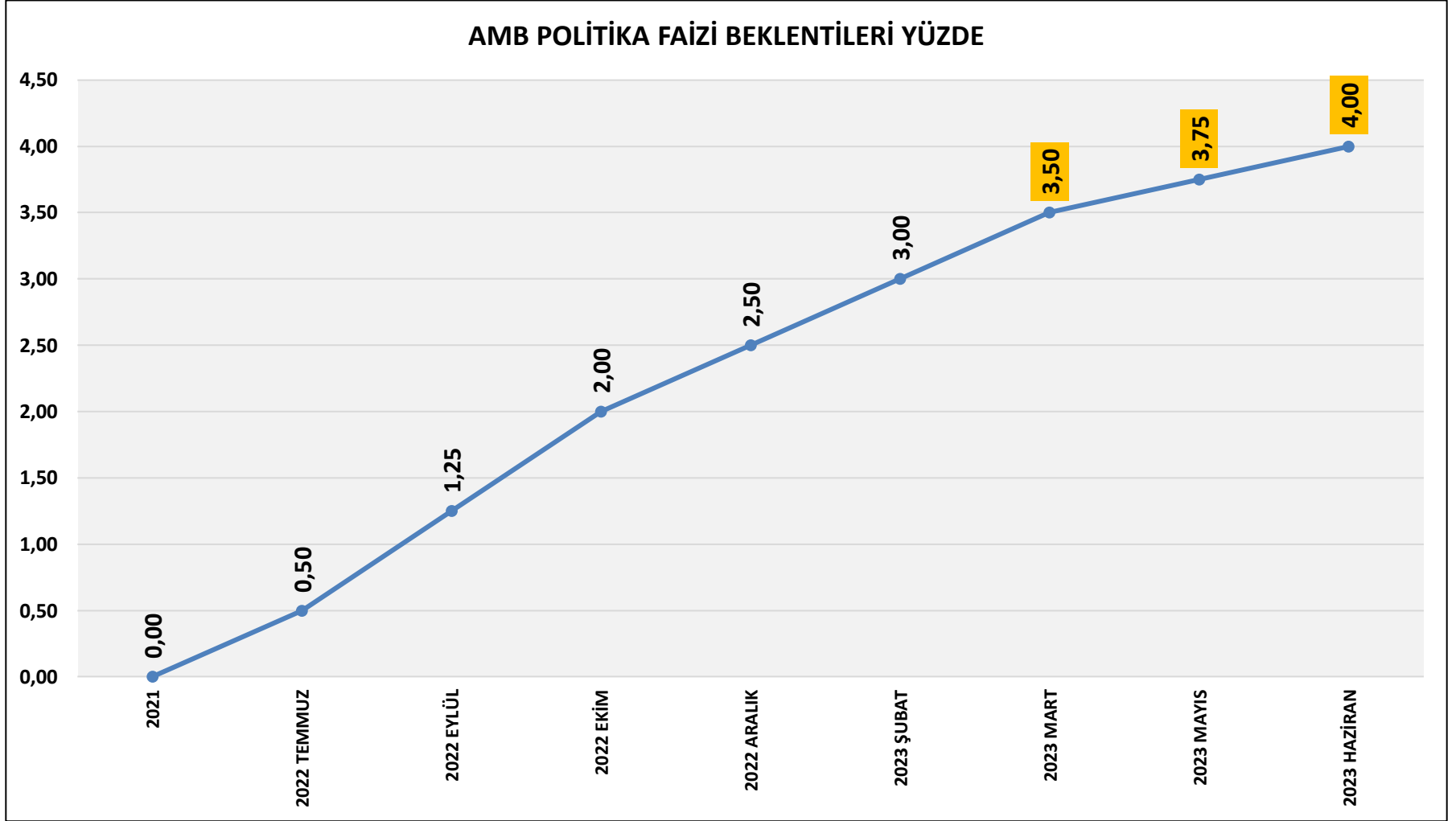
İNGİLTERE TÜKETİCİ ENFLASYONU YILLIK YÜZDE





AVRUPA MERKEZ BANKASI 2023 ÖNGÖRÜLERİ

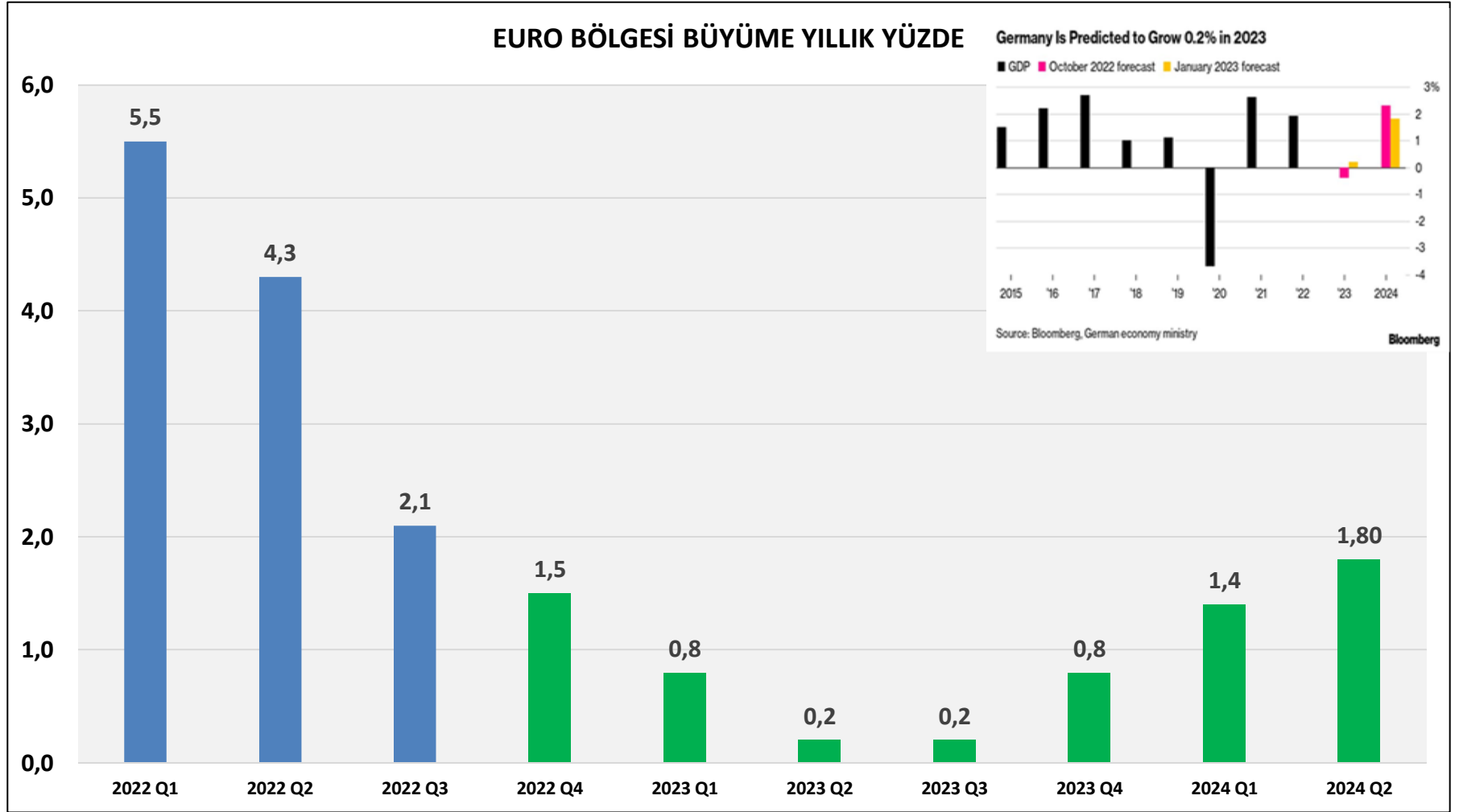
FAİZ ARTIŞLARI DEVAM EDECEK + ENFLASYON HALEN ÇOK YÜKSEK





AVRUPA MERKEZ BANKASI 2023 ÖNGÖRÜLERİ

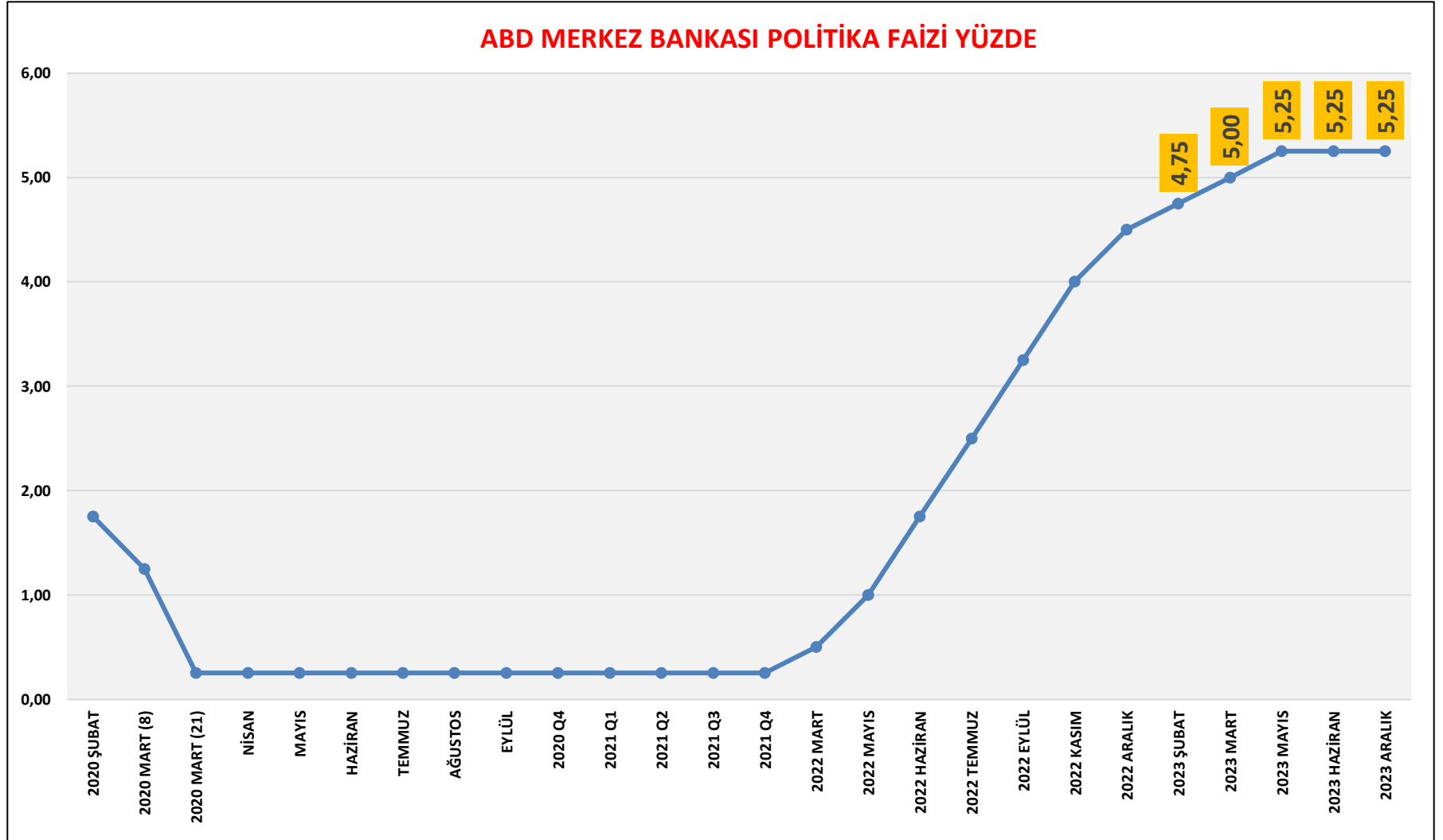
AMB 2023 YILINDA KÜÇÜLME BEKLEMİYOR





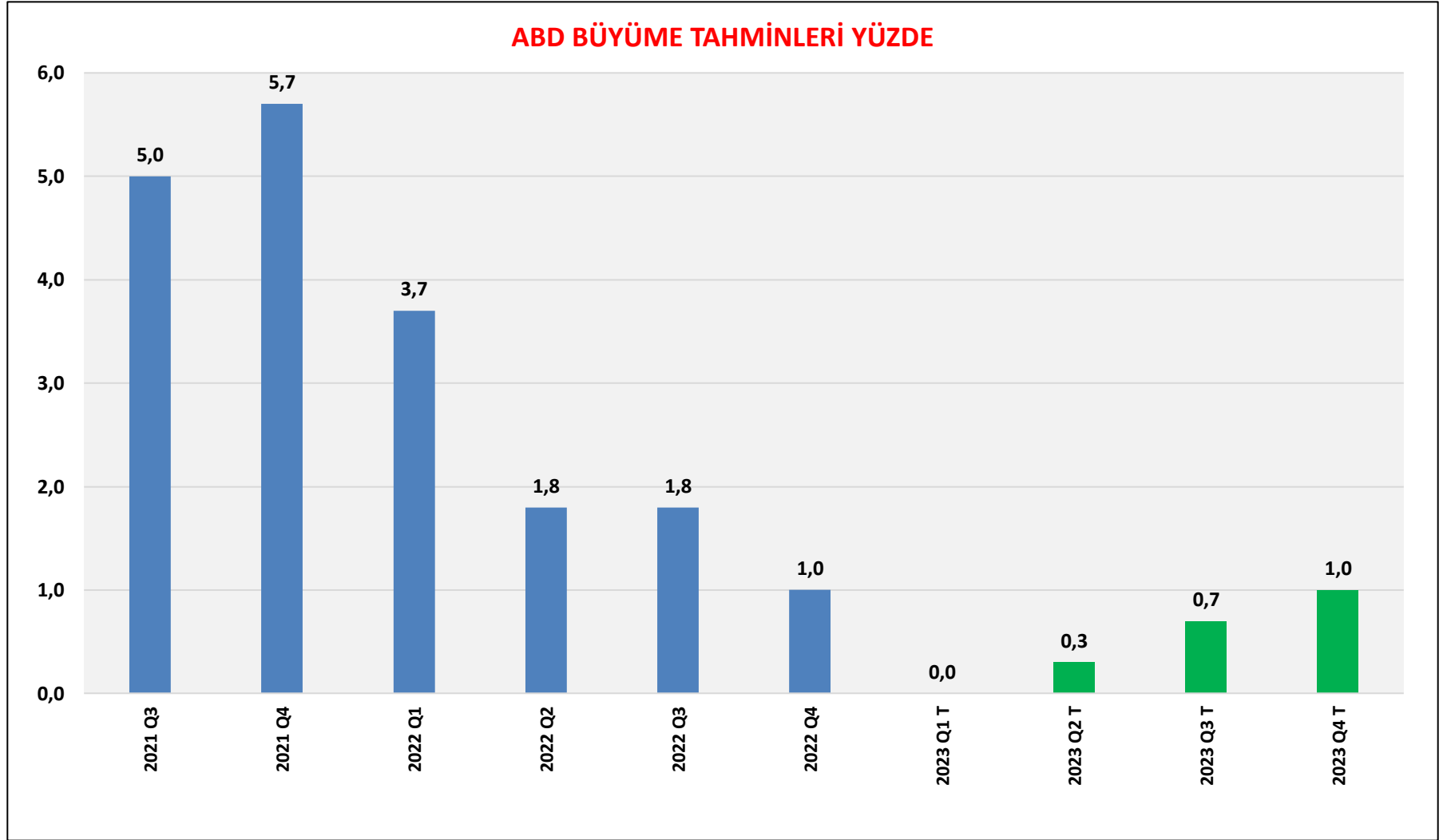
ABD MERKEZ BANKASI 2023 ÖNGÖRÜLERİ

FAİZ ARTIŞI YAVAŞLAYARAK SÜRECEK/2023'DE FAİZ İNDİRİMİ YOK





ABD MERKEZ BANKASI 2023 ÖNGÖRÜLERİ 2023 BÜYÜME TAHMİNİ YÜZDE 0,5'E GERİLEDİ

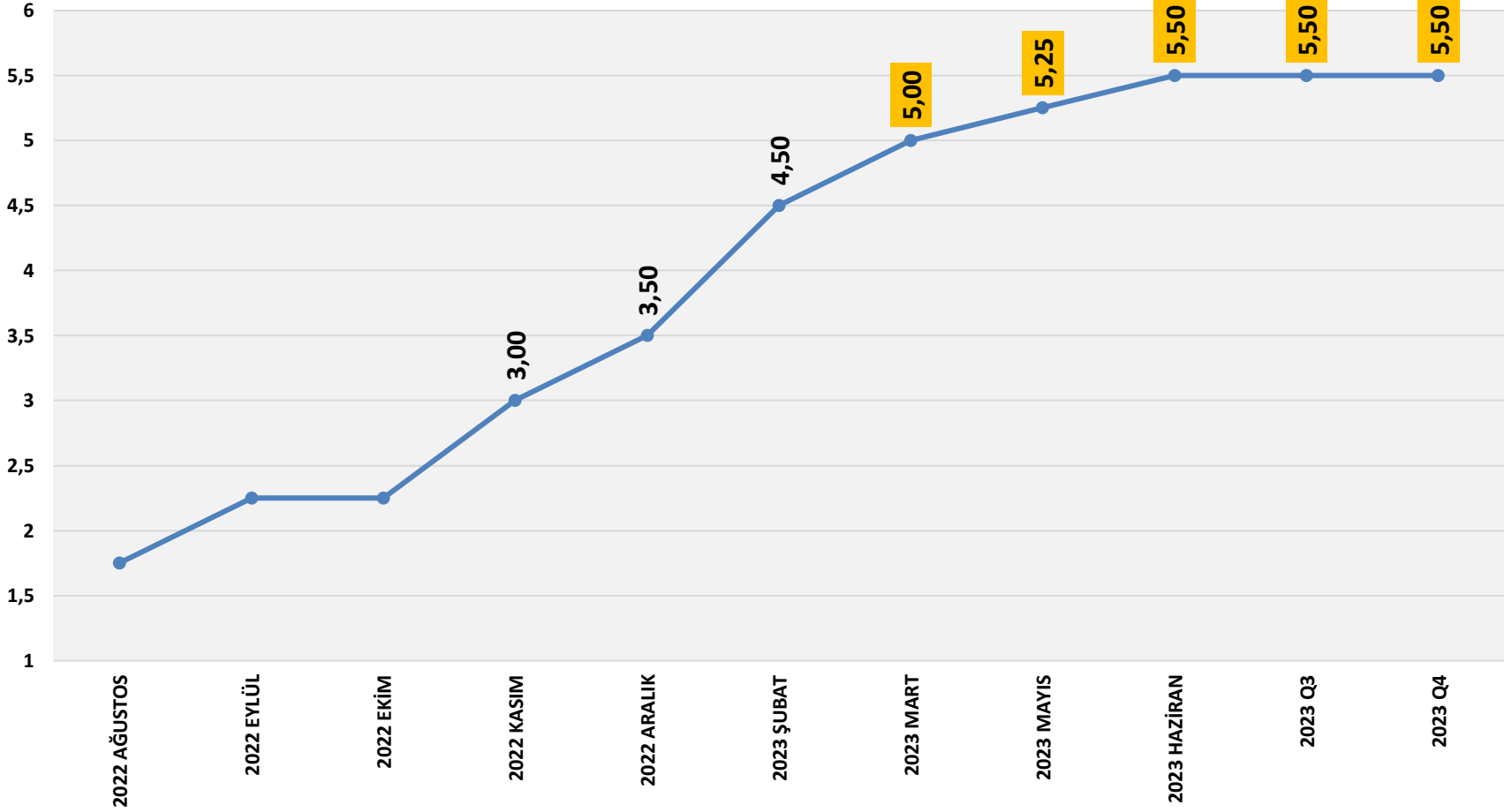




İNGİLTERE MERKEZ BANKASI 2023 ÖNGÖRÜLERİ

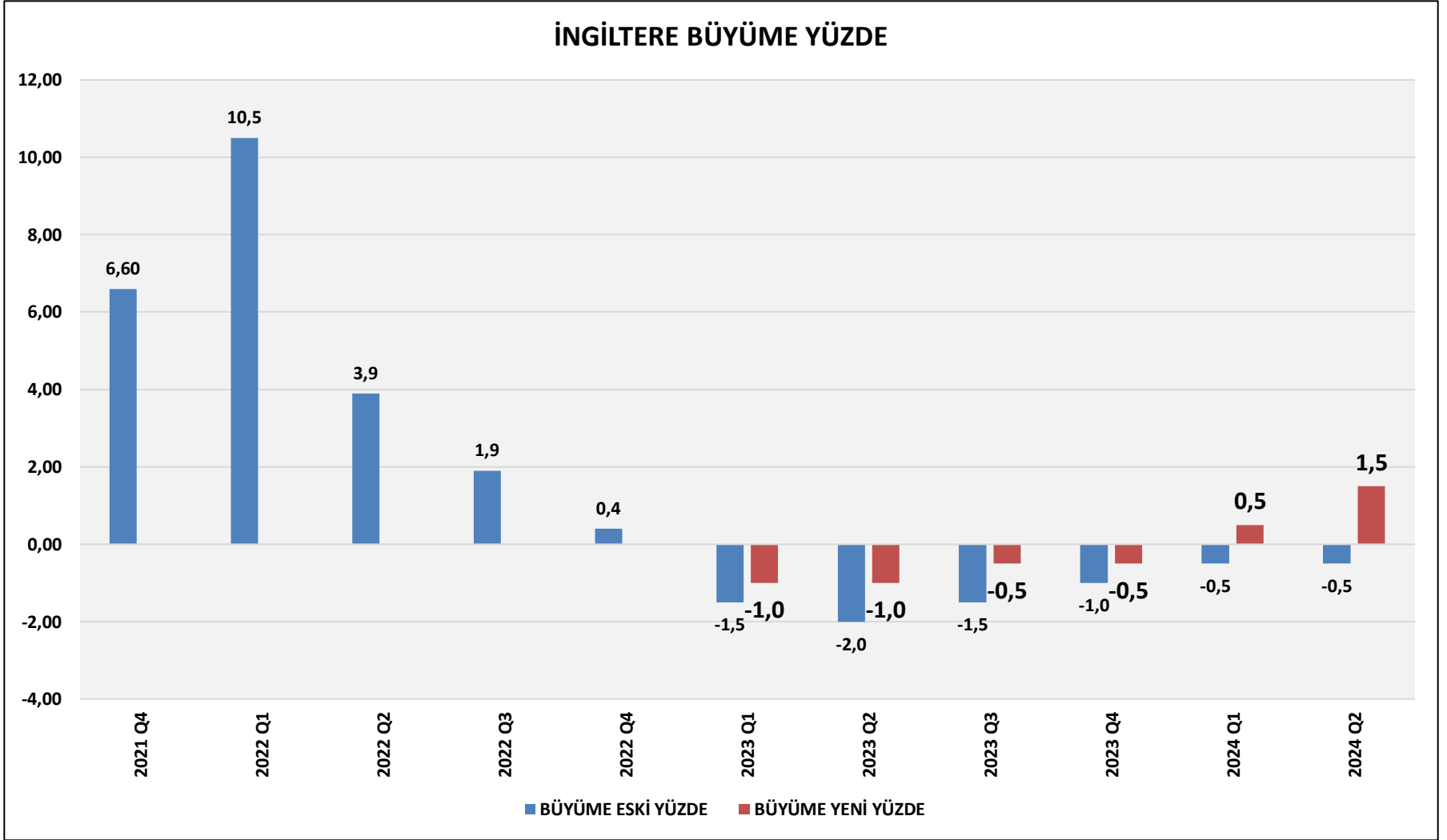
FAİZ ARTIŞLARI DEVAM

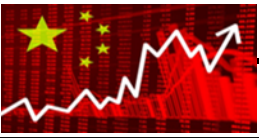
İNGİLTERE MERKEZ BANKASI POLİTİKA FAİZİ YÜZDE



İNGİLTERE MERKEZ BANKASI 2023 ÖNGÖRÜLERİ

2023 YILINDA KÜÇÜLME BEKLENTİSİ AZALDI



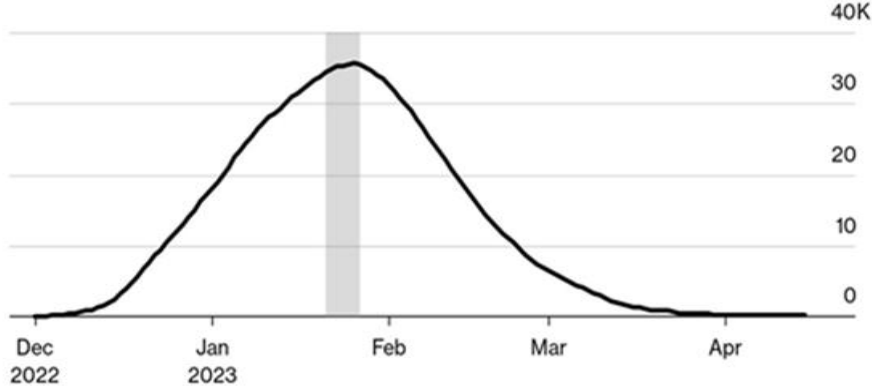


ÇİN'DE SALGIN POLİTİKASI DEĞİŞTİ, EKONOMİDE BÜYÜME HIZLANACAK

Outbreak Peaks

China to see 36,000 daily Covid deaths over Lunar New Year, analysts say

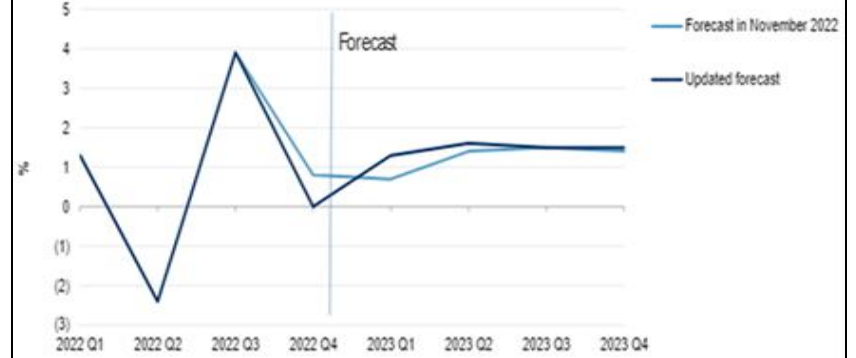
Estimated Covid deaths Lunar New Year holidays



Source: Airfinity Ltd.

Bloomberg

China GDP Is Largely Tracking Our Prior View Despite The End Of Zero-COVID
Quarter on quarter growth in real GDP



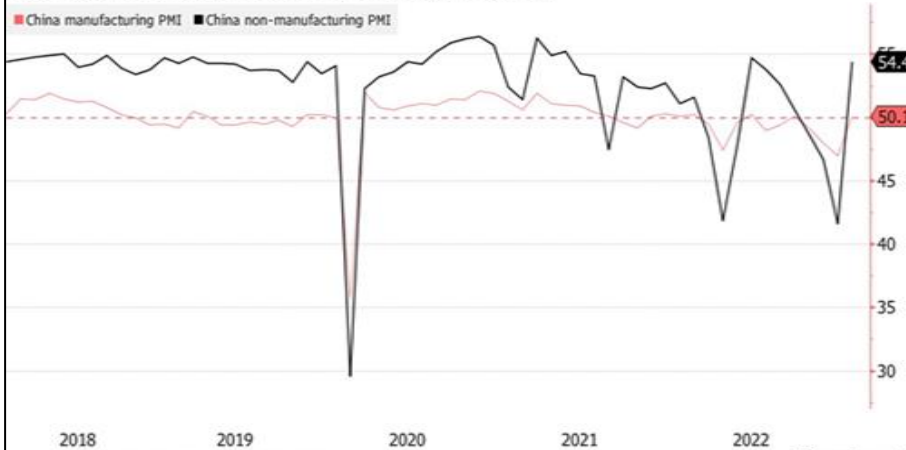
Q1-First quarter, Q2-Second quarter, Q3-Third quarter, Q4-Fourth quarter. Source: CEIC, S&P Global Ratings.

Copyright © 2023 by Standard & Poor's Financial Services LLC. All rights reserved.

China's Economy Rebounds

First data for this year shows a recovery in activity

China manufacturing PMI China non-manufacturing PMI



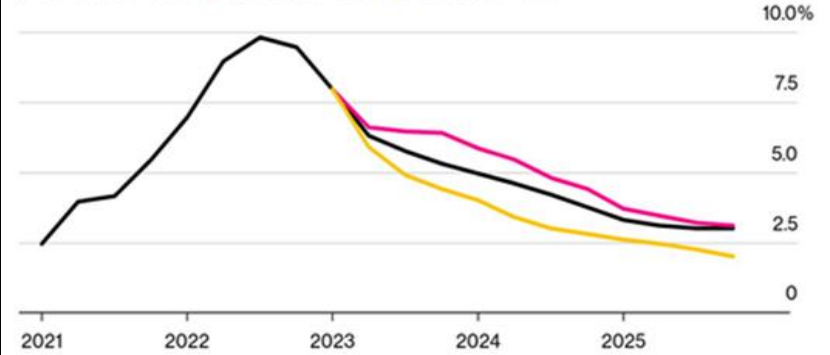
Source: China's National Bureau of Statistics

Bloomberg

China Shock

Forecasts for global CPI on different scenarios for 2023 China GDP growth

China GDP +5.8% China GDP +6.7% China GDP +3%



Source: Bloomberg Economics

Bloomberg



DÜNYA EKONOMİSİNDE BÜYÜME ÖNGÖRÜLERİ 2023

	2021 YÜZDE	2022 YÜZDE	2023 YÜZDE
DÜNYA	6,0	3,1	2,4
GELİŞMİŞ ÜLKELER	5,4	2,7	1,2
ABD	5,9	2,0	1,4
EURO BÖLGESİ	5,3	3,5	0,7
JAPONYA	2,1	1,4	1,8
DİĞER GELİŞMİŞ ÜLKELER	5,3	2,8	2,0
GELİŞEN ÜLKELER	6,7	3,9	4,0
GELİŞEN ASYA	7,4	4,3	5,3
ORTA VE DOĞU AVRUPA	6,9	0,7	1,5
LATİN AMERİKA	7,0	3,9	1,8
ORTA ASYA	4,5	5,3	3,2
ORTA DOĞU VE KUZAY AFRIKA	4,1	5,4	3,2
SAHRA AFRIKA	4,7	3,8	3,8
AB	5,5	3,7	0,7
ASEAN-5	3,8	5,2	4,3

DÜNYA MAL TİCARETİ 2023 YILI ÖNGÖRÜLERİ

	2019	2020	2021	2022 GERÇEKLEŞME TAHMİNİ	2023 TAHMİN
DÜNYA MAL İHRACATI MİLYAR DOLAR	18.778	17.437	22.020	24.675	23.440
MİKTAR OLARAK BÜYÜME YÜZDE	0,5	-5,2	9,7	3,7	1,0
DEĞER (ABD DOLARI) OLARAK BÜYÜME YÜZDE	-2,8	-7,1	26,2	12,0	-5,0
ORTALAMA İHRAÇ BİRİM FİYATI DEĞİŞİMİ YÜZDE	-3,0	-2,4	15,0	8,0	-6,0

2023 ANA SENARYOSU ÖNÜNDEKİ RİSKLER VE GELİŞMELER

RİSKLER

2023 ŞUBAT AYI
İTİBARIYLA GELİŞMELER

AVRUPA'DA ENERJİ KRİZİ
«ENERJİ AÇIĞI+FİYATLARDAN YENİ SİÇRAMA»

**ILIMAN HAVA KOŞULLARI + HEDEFİN
ÜZERİNDE ENERJİ TASARRUFU**

**KRİZ BEKLENTİSİ AZALDI+ENERJİ FİYATLARI
DÜŞÜYOR**



RUSYA-UKRAYNA SAVAŞI
SINIR ÖTESİ GENİŞLEME
(ENERJİ VE GIDA FİYATLARINDA ARTIŞ)

24 ŞUBAT SAVAŞIN 1.YIL DÖNÜMÜ
RUSYA VE UKRAYNA YENİ SALDIRI
HAZIRLIĞINDA



ÇİN COVID SALGINI
«EKONOMİK DURGUNLUK»

TAM AÇILMA VE SÜRÜ BAĞIŞIKLIĞI POLİTİKASI
İZLENİYOR+ENFEKTE SAYISI AZALIYOR

KIŞ TATİLİ SONRASI (ŞUBAT İKİNCİ YARI)
İKTİSADİ FAALİYETLER HAREKETLENECEK



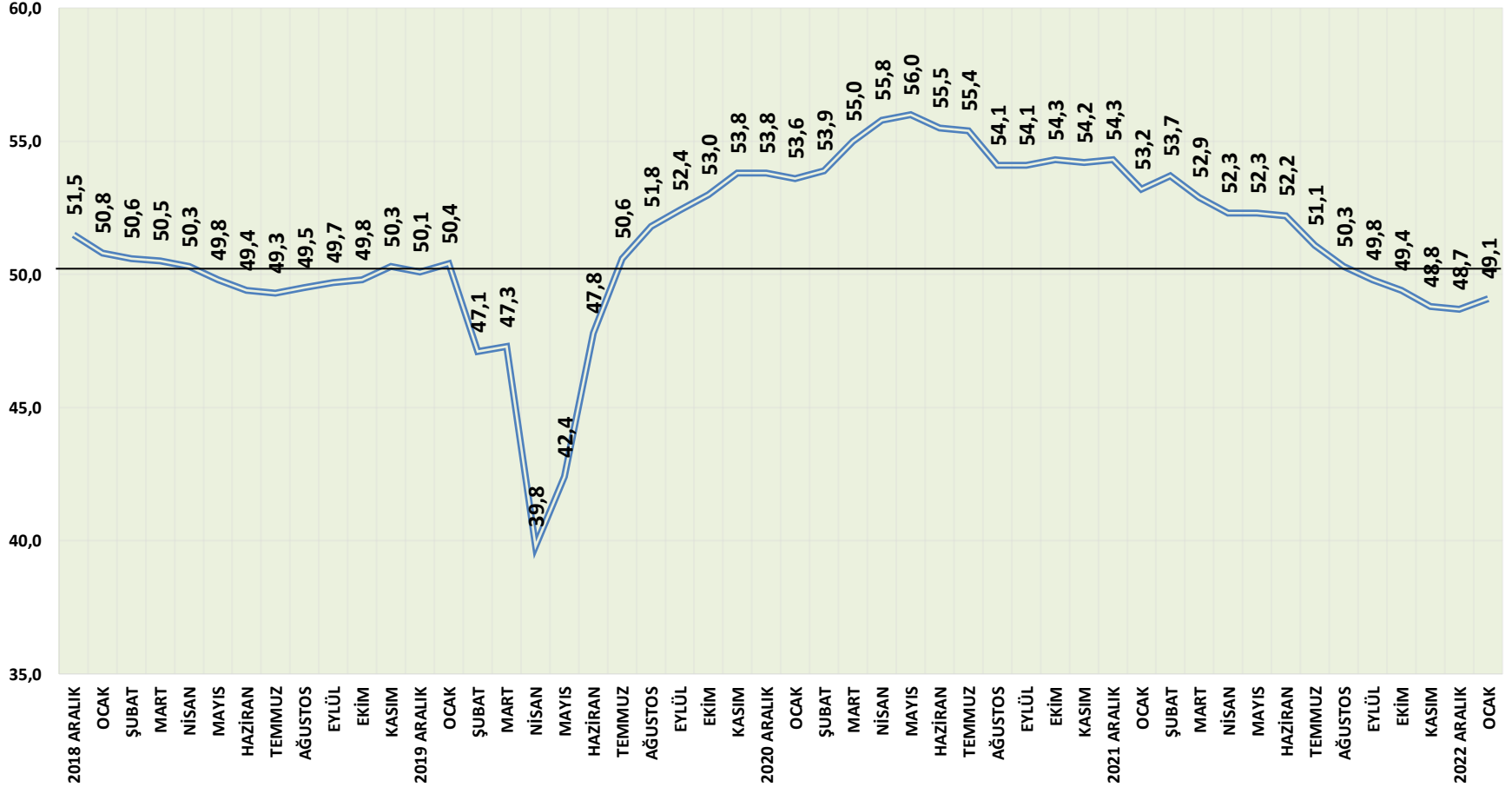
DOLAR GÜCÜNÜ KORUYACAK



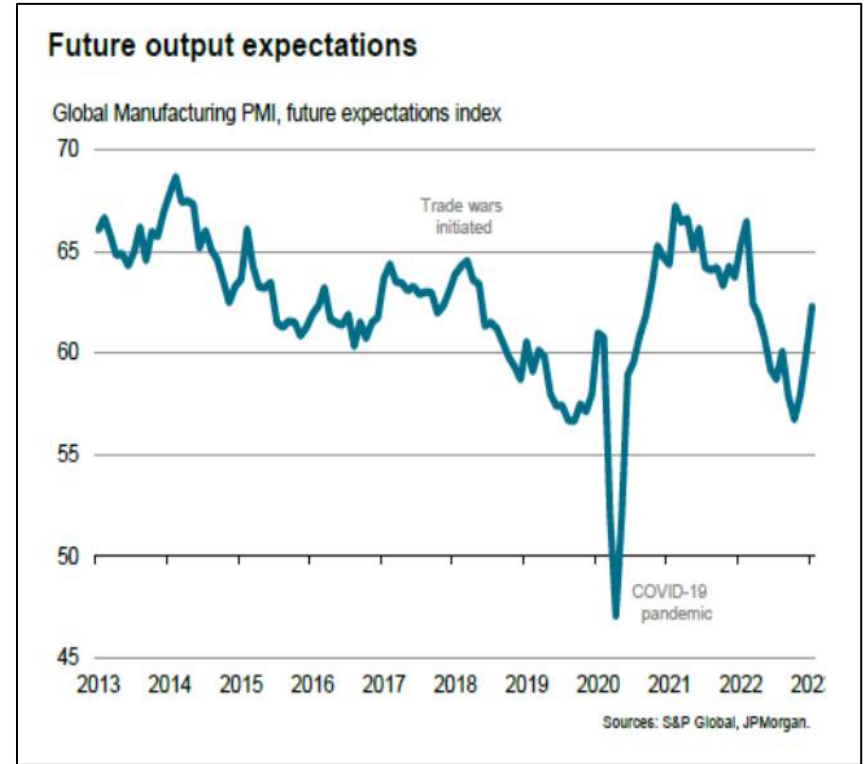
KÜRESEL SANAYİDE DİPTEN DÖNÜŞ İŞARETLERİ



KÜRESEL SANAYİ PMI



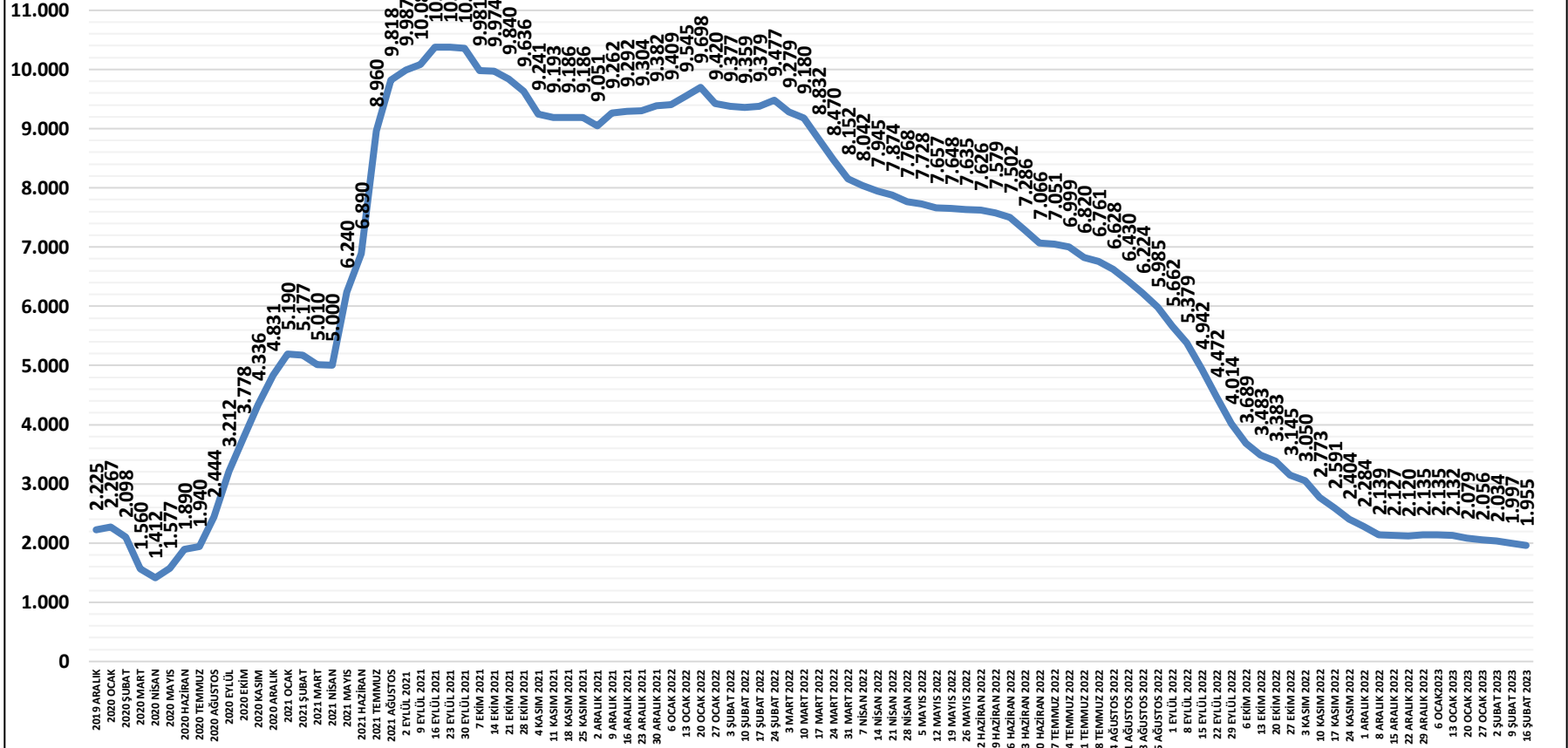
ALINAN SİPARİŞLERDE GÖRÜLEN TOPARLANMA İŞARETLERİ İLE ÜRETİMDE ARTIŞ BEKLENTİSİ





NAVLUN FİYATLARI (DOLAR 40 FEET KONTEYNER) SERT DÜŞÜŞLER İLE FİYATLAR PANDEMİ ÖNCESİNE GERİLEDİ

DREWRY KONTEYNER 40 FT NAVLUN FİYATI DOLAR



TÜRKİYE EKONOMİSİ VE HAZIR GIYİM SEKTÖRÜ 2023 BEKLENTİLERİ DEPREM ÖNCESİ





2023 YILI TÜRKİYE EKONOMİSİ ÖNGÖRÜLER

2023
SEÇİM ÖNCESİ
DÖNEM

2023
SEÇİM SONRASI
DÖNEM



DEPREM ÖNCESİ EKONOMİK GELİŞMELER SEÇİME DÖNÜK DESTEKLER VE GENİŞLETİCİ POLİTİKALAR

1	ÜCRET ARTIŞLARI + MEMUR VE EMEKLİ MAAŞ ARTIŞLARI GELİR VERGİSİ DİLİMLERİ YÜKSELTİLDİ
2	EMEKLİLİKTE YAŞA TAKILANLAR DÜZENLEMESİ ŞİRKETLERE EYT KREDİ DESTEĞİ
3	KREDİ PAKETLERİ 500 MİLYAR TL ESNAF + KONUT + TEKNO + KGF + İGE+EYT DESTEK
4	SOSYAL KONUT PROJELERİ
5	DOĞALGAZ VE ELEKTRİK FİYATLARINDA İNDİRİMLER
6	KAMU BORÇLARINDA YENİDEN YAPILANDIRMA + MALİ AFLAR

DEPREM ÖNCESİ EKONOMİK GELİŞMELER SEÇİME DÖNÜK DESTEKLER VE GENİŞLETİCİ POLİTİKALAR

OCAK AYI BÜTÇESİ MİLYAR TL			
	2022	2023	% DEĞİŞİM
HARCAMALAR	146,0	321,3	120
PERSONEL GİDERLERİ	47,6	103,2	117
MAL VE HİZMET ALIMLARI	5,8	19,8	244
CARİ TRANSFERLER	64,1	146,4	128
YATIRIMLAR	4,4	9,9	127
FAİZ ÖDEMELERİ	14,2	21,4	50
GELİRLER	176,0	289,1	64
VERGİ GELİRLERİ	147,4	252,8	72
DİĞER GELİRLER	28,6	36,3	26,9
BÜTÇE DENGESİ	+ 30,0	- 32,2	207

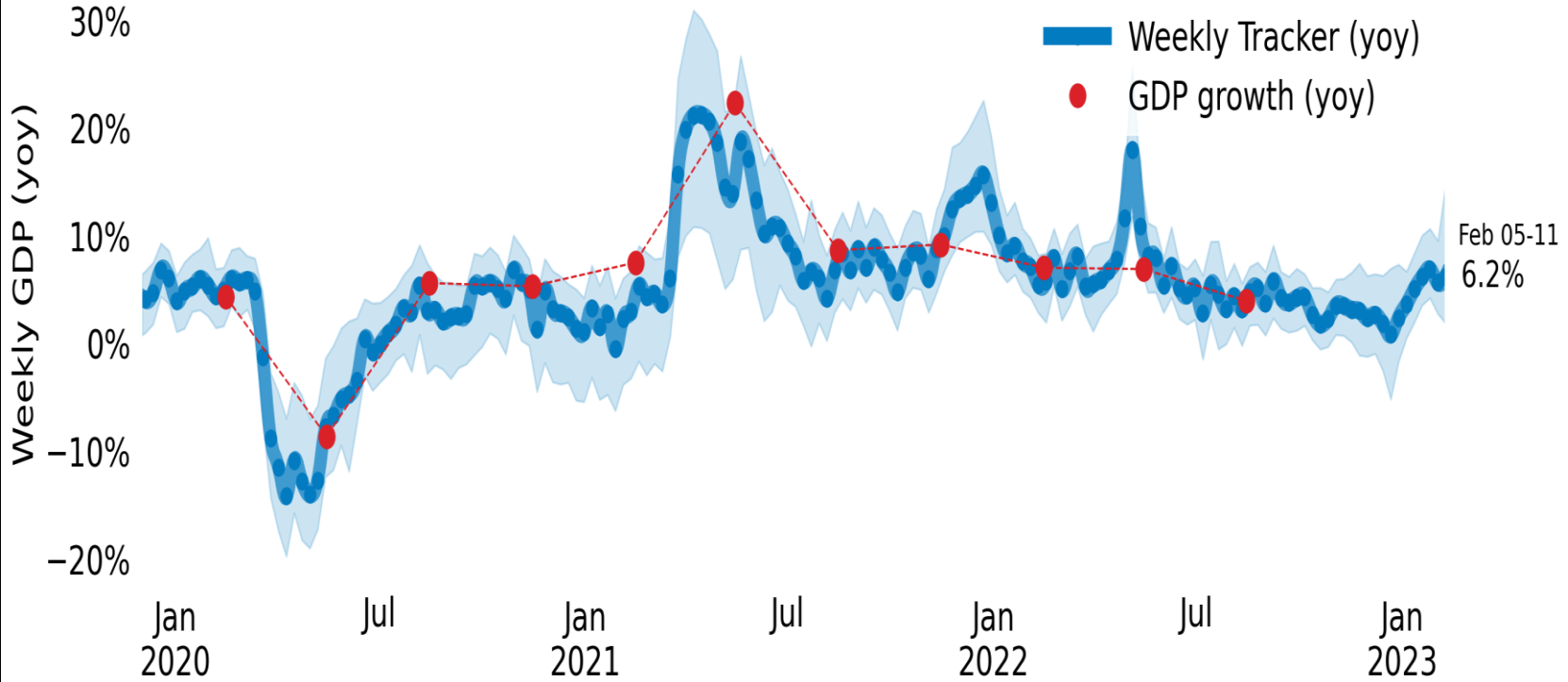


DEPREM ÖNCESİ EKONOMİK GELİŞMELER

TÜRKİYE EKONOMİK BÜYÜME TEMPOSU HIZLANIYOR

OECD Weekly Tracker: Türkiye

Weekly GDP relative to previous year



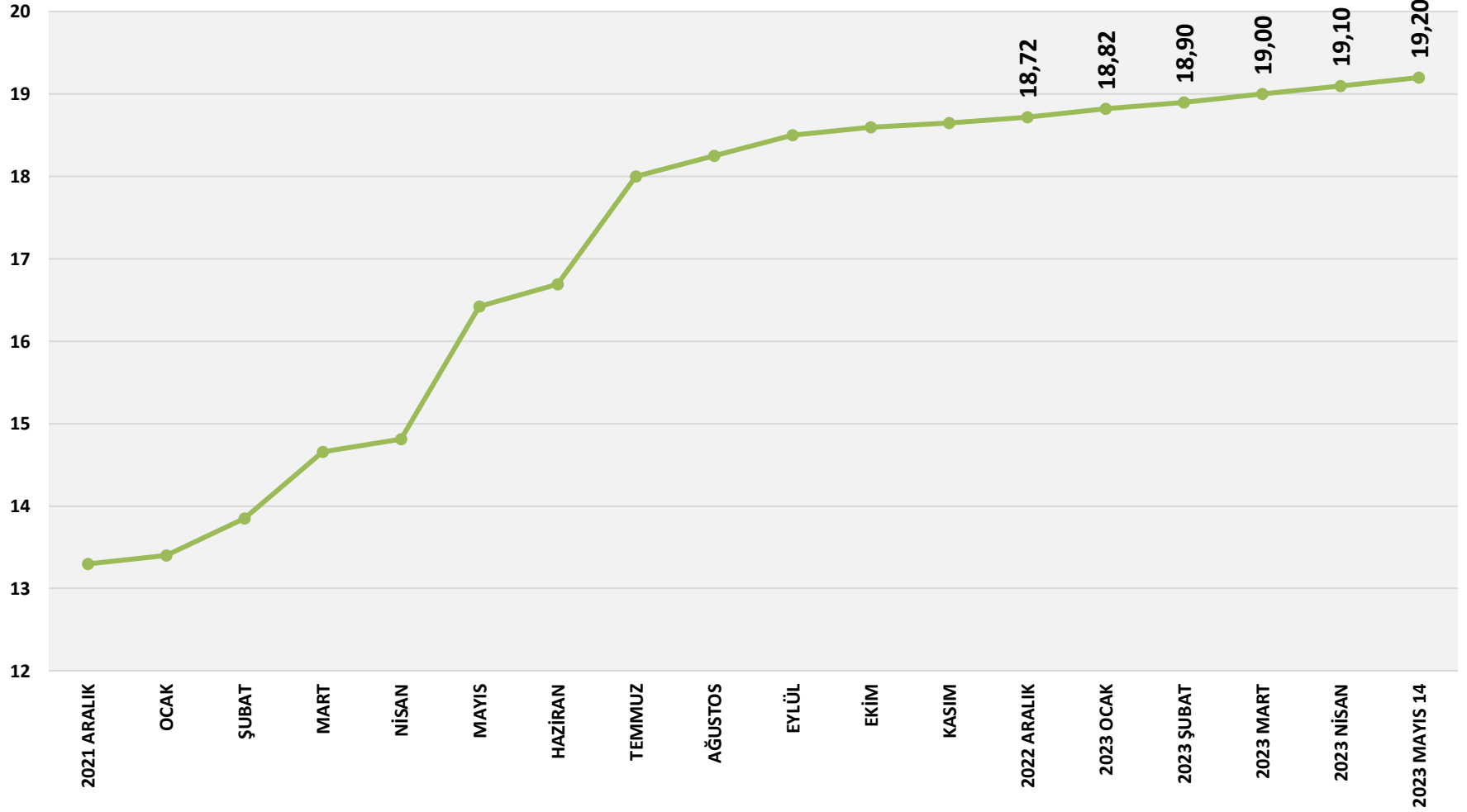
Note: The Weekly Tracker provides an estimate of weekly GDP based on Google Trends search data and machine learning.
Source: OECD Weekly Tracker (Woloszko, 2020), <https://www.oecd.org/economy/weekly-tracker-of-gdp-growth/>;
OECD Quarterly National Accounts.

TÜRK LİRASI ABD DOLARI ÖNGÖRÜLERİ

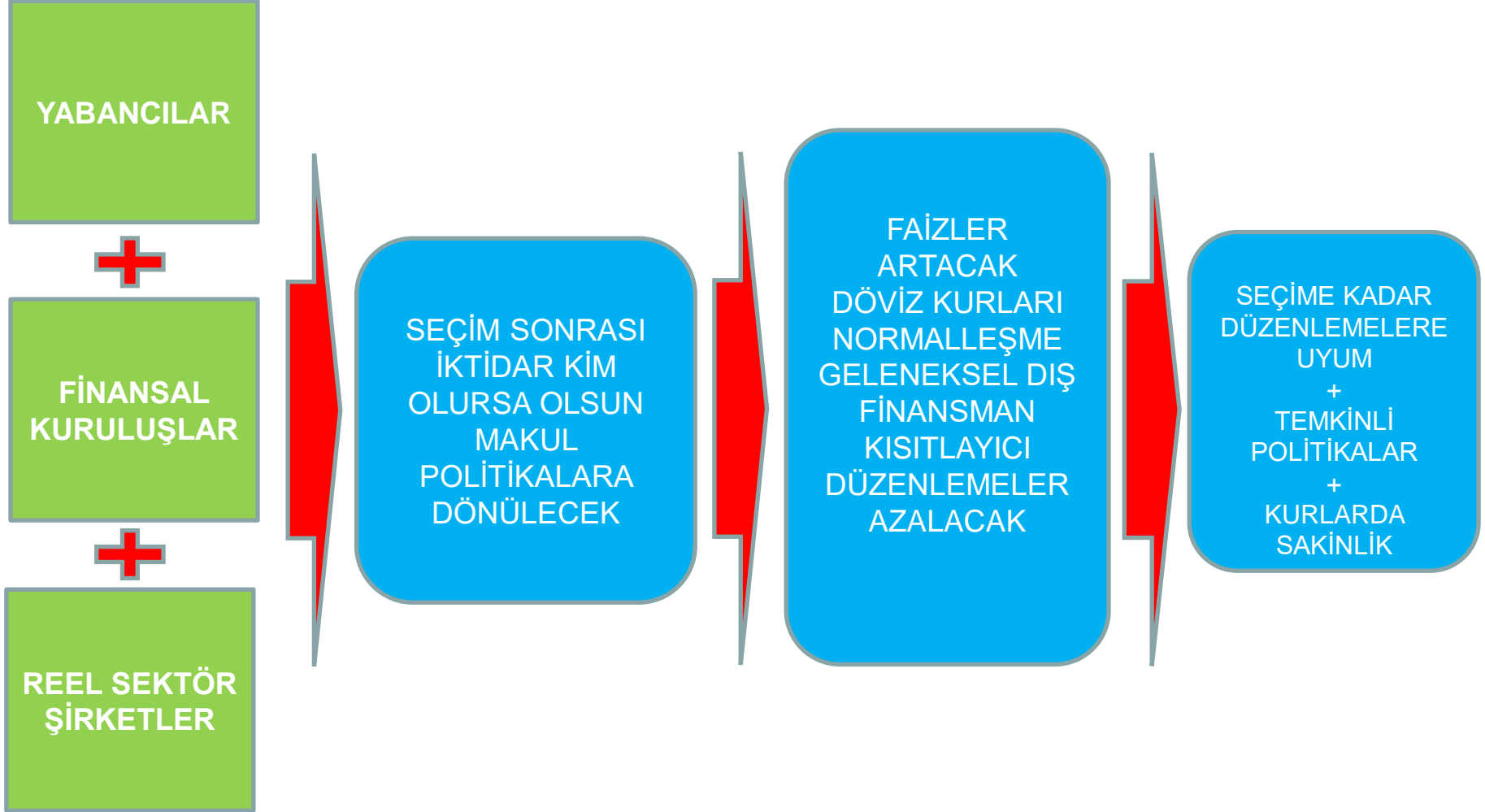
SEÇİME KADAR DOLAR/TL'Yİ 19 SEVİYELERİNDE TUTMA HEDEFİ



TÜRK LİRASI DOLAR KURU



TÜRK EKONOMİSİ İÇİN SEÇİM SONRASINA İLİŞKİN İYİMSER YAKLAŞIM (DEPREM ÖNCESİ)



DEPREM SONRASI EKONOMİ VE HAZIR GİYİM SEKTÖRÜ ÖNGÖRÜLERİ

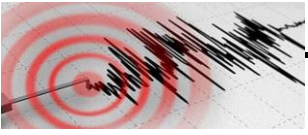




2023 YILI TÜRKİYE EKONOMİSİ ÖNGÖRÜLER

2023
DEPREM ÖNCESİ
DÖNEM

2023
DEPREM SONRASI
DÖNEM



DEPREM SONRASI ÖNGÖRÜLER NASIL DEĞİŞİYOR?

1	DEPREMİN SEÇİM TAKVİMİNE ETKİSİ
2	DEPREMİN EKONOMİK ETKİLERİ
3	YAKIN DÖNEM EKONOMİK ÖNGÖRÜLER

**DEPREM SONRASI ÖNGÖRÜLER NASIL DEĞİŞİYOR?
SEÇİM TAKVİMİNE ETKİLERİ**

1	SEÇİMLER 14 MAYIS
2	MART AYINDA ŞEKİLLENECEK YÜKSEK SEÇİM KURULU TAKVİM AÇIKLAYACAK
3	TBMM KAPANACAK (YASAMA VE BÜROKRASİ YAVAŞLAYACAK)
4	CUMHURBAŞKANI ADAYLIK TARTIŞMALARI
5	SEÇİM ÇALIŞMALARI 15 MART-14 MAYIS
6	YÜKSEK SİYASİ VE TOPLUMSAL TANSİYON

DEPREM SONRASI ÖNGÖRÜLER NASIL DEĞİŞİYOR?

DEPREMİN MALİYETİ

İKTİSADİ OLARAK AFETLERİN MALİYET HESAPLAMASI

**DOĞRUDAN
MALİYETLER**

BİNA + ALT YAPI + MAKİNE + ARAÇ VB. FİZİKİ KAYIPLAR (STOK ETKİSİ)

**DOLAYLI
MALİYETLER**

YAŞANAN ÜRETİM KAYBI (MAL VE HİZMET ÜRETİMİ) (AKIM ETKİSİ)

**İKİNCİ
MALİYETLER**

**BÜTÇE İLAVE YÜKLER + DIŞ TİCARET AÇIK ETKİSİ + ENFLASYONİST ETKİLER
VE BENZERİ**

DEPREM SONRASI ÖNGÖRÜLER NASIL DEĞİŞİYOR?

DEPREMİN MALİYETİ



ÜRETİM KAYBI TAHMİNLERİ

<p>11 İLİN GSYİH PAYI</p>	<p>GSYİH PAYI % 9,7 SANAYİ PAYI % 11,3 HİZMETLER PAYI % 7,2 TARIM PAYI % 14,4</p>
<p>KAYIP ÖNGÖRÜSÜ</p>	<p>GSYİH 4 ÇEYREK TOPLAM % 10-12 KÜÇÜLME 845 MİLYAR DOLAR TÜRKİYE GSYİH 11 İL GSYİH 81 MİLYAR DOLAR 11 İL 8 - 10 MİLYAR DOLAR GSYİH KAYBI TÜRKİYE GSYİH % 1-1,2 KAYIP</p>
<p>DIŞ TİCARET ETKİSİ</p>	<p>İHRACAT 20,45 MİLYAR DOLAR İHRACATTA % 30 KAYIP = 6,1 MİLYAR DOLAR İTHALAT ZORUNLULUĞU = 2-3 MİLYAR DOLAR</p>

DEPREM SONRASI ÖNGÖRÜLER NASIL DEĞİŞİYOR? DEPREMİN MALİYETİ ; YENİDEN İMAR



YENİDEN İMAR HARCAMALARI

KONUT İNŞAATI	550 BİN DAİRE X 500 DOLAR/M2 İNŞAAT MALİYETİ X 105 M2= 28,9 MİLYAR DOLAR KONUTLAR ALT YAPI VE SOSYAL DONATILARI = 5,6 MİLYAR DOLAR ARSA MALİYETİ OLMADIĞI VARSAYIMI
HASARLI KONUT ONARIM	175 BİN DAİRE X 150 DOLAR/M2 ONARIM MALİYETİ X 100 M2= 2,6 MİLYAR DOLAR
KONUT DIŞI BİNA YAPIM ONARIM	75 BİN BAĞIMSIZ BÖLÜM x 300 DOLAR/M2 İNŞA-ONARIM MALİYETİ X 150 M2 = 3,4 MİLYAR DOLAR
ALT YAPI	OTOYOLLAR+KARAYOLLARI+DEMİRYOLLARI+SU-KANALİZASYON+ENERJİ+DOĞALGAZ+ LİMANLAR+HAVALİMANI+DEPOLAMA VB. 3,0 MİLYAR DOLAR
TOPLAM	44,0 MİLYAR DOLAR

DEPREM SONRASI ÖNGÖRÜLER NASIL DEĞİŞİYOR? DEPREMİN MALİYETİ ; KAMUYA YÜKÜ



KAMUYA YÜKÜN HESAPLANMASI			
YÜKLER		KAYNAKLAR	
KAMU YÜKÜMLÜLÜKLERİNİN ÖTELENMESİ	35 MİLYAR TL	DIŞ YARDIMLAR	5 MİLYAR DOLAR 105 MİLYAR TL
BÖLGEDE VERGİ KAYBI	30 MİLYAR TL	BAĞIŞLAR	150 MİLYAR TL
ENKAZ KALDIRMA AFET YARDIMLARI	45 MİLYAR TL	KAMU KURUMLARI MEVCUT BÜTÇELERİ	50 MİLYAR TL
KISA ÇALIŞMA ÖDENEĞİ	5 MİLYAR TL	KAMU BANKALARI KREDİLERİ	100 MİLYAR TL
YENİDEN İMAR FAALİYETLERİ	43,5 MİLYAR DOLAR 870 MİLYAR TL	BÜTÇEYE İLAVE YÜK	580 MİLYAR TL
TOPLAM	985 MİLYAR TL	(PARASAL GENİŞLEME)	TC.MERKEZ BANKASI KAYNAKLARI

DEPREM SONRASI ÖNGÖRÜLER NASIL DEĞİŞİYOR? EKONOMİK ETKİLERİ



1	EKONOMİK BÜYÜME 1-1,2 PUAN AZALACAK (ÜRETİM KAYIPLARI) EKONOMİK BÜYÜME 0,8-1,0 PUAN ARTACAK (İMAR VE YATIRIMLAR)
2	CARİ AÇIĞA İLAVE 8-9 MİLYAR DOLAR YÜK (İHRACATTA AZALMA + İTHALATTA ARTIŞ)
3	2023 BÜTÇESİ ÜZERİNDE 250-300 MİLYAR TL İLAVE YÜK
4	ENFLASYONA 6-8 PUAN İLAVE

DEPREM SONRASI ÖNGÖRÜLER NASIL DEĞİŞİYOR? EKONOMİK ETKİLERİ



BÜTÇEDE OLASI HAMLELER NELER OLABİLİR?

1	YENİ VERGİLER
2	SÜBVANSİYONLAR (AZALTILABİLİR)
3	ENERJİ FİYATLARI (İNDİRİMLER DURABİLİR + FİYAT ARTIŞI?)
4	YENİ AFLAR VE BARIŞLAR
5	YURTDIŞI KAYNAKLARI MOBİLİZE ETME (ÖZENDİRİCİ UYGULAMALAR)
6	ASGARİ ÜCRET ARTIŞI (ÜCRETLER VE GELİR VERGİSİ ARTIŞI)



DEPREM SONRASI ÖNGÖRÜLER NASIL DEĞİŞİYOR? SEÇİME KADAR EKONOMİK BEKLENTİLER

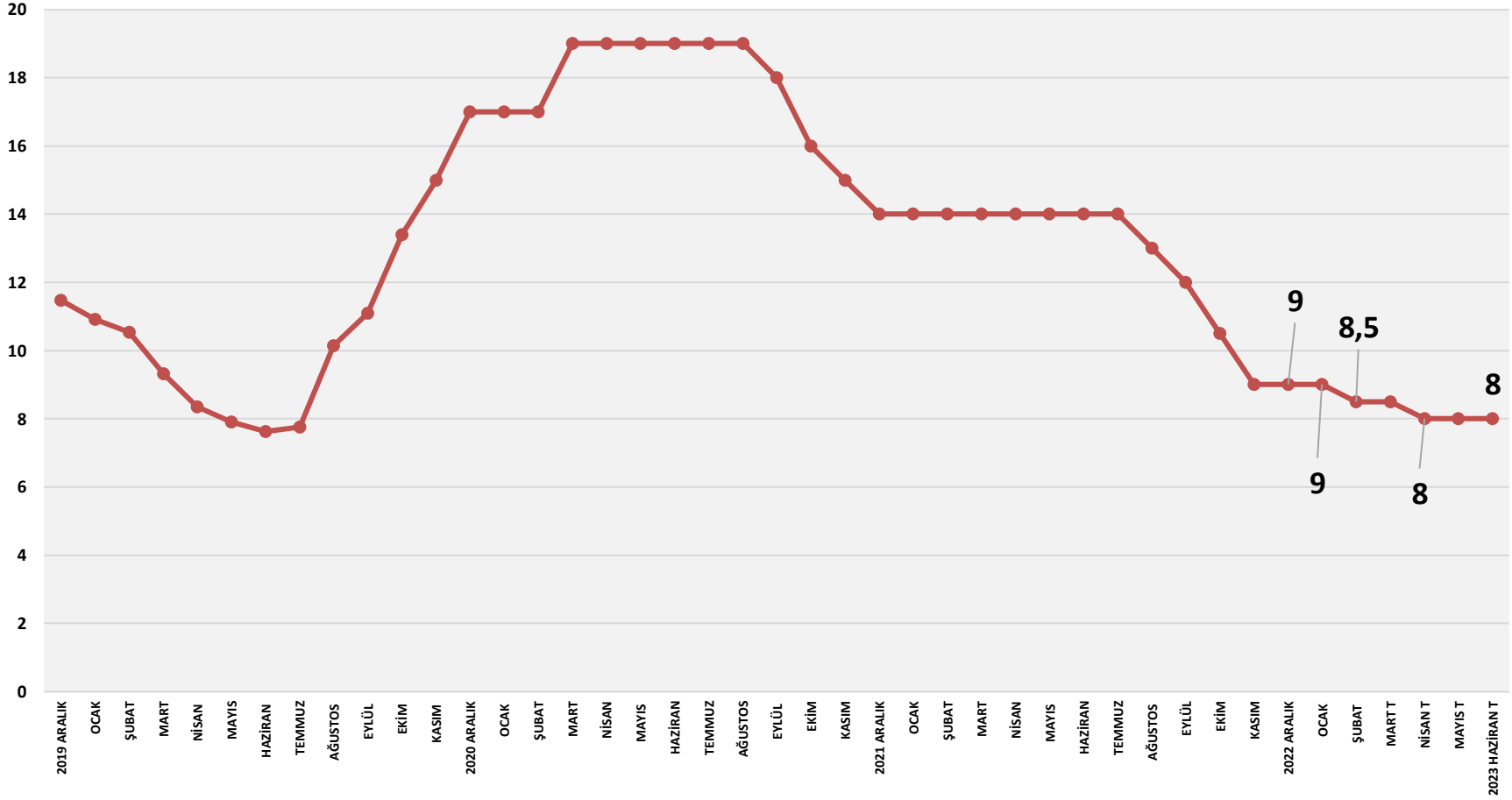
1	İKTİSADİ FAALİYETLERDE YAVAŞLAMA
2	KREDİ GARANTİ FONU KREDİLERİ 350 MİLYAR TL (DEPREM BÖLGESİ AĞIRLIKLI) EMEKLİLİKTE YAŞA TAKILANLAR DÜZENLEMESİ KAMU BORÇLARININ YAPILANDIRILMASI + MALİ AF DÜZENLEMESİ ASGARİ ÜCRET (NİSAN)
3	DEPREM BÖLGESİ MÜCBİR ALAN KISA ÇALIŞMA ÖDENEĞİ DEPREM BÖLGESİNE YÖNELİK KAYNAK AKIŞI DEPREM BÖLGESİNDE İMAR FAALİYETLERİ
4	TC. MERKEZ BANKASI FAİZ İNDİRİMİ PARASAL GENİŞLEME DÖVİZ REZERVİ KAYBI
5	TÜRK LİRASI ÜZERİNDE BASKI DÖVİZDE YENİ SIKILAŞTIRICI DÜZENLEMELER
6	TÜRKİYE-NATO/BATI İLİŞKİLERİ TÜRKİYE-RUSYA İLİŞKİLERİ NEDENİYLE BASKI

KREDİ VE MEVDUAT PİYASASINDA NELER YAŞANACAK

1	MEVDUAT FAİZLERİ ARTACAK – KREDİ FAİZLERİ DÜŞECEK
2	KAMU BORÇLANMA İHTİYACI ARTACAK
3	KREDİ OLANAKLARI EN AZA İNECEK
4	KREDİ OLANAKLARI DEPREM BÖLGESİNE YÖNELECEK
5	DÖVİZLİ İŞLERDE YENİ SINIRLAMALAR (FORWARD SINIRLAMALARI + ALIM-SATIM FARKLARI+ALTIN İTHALATI)

TC MERKEZ BANKASI FAİZİ DEPREM SONRASI İNDİRİMLER

TCMB POLİTİKA FAİZİ YÜZDE

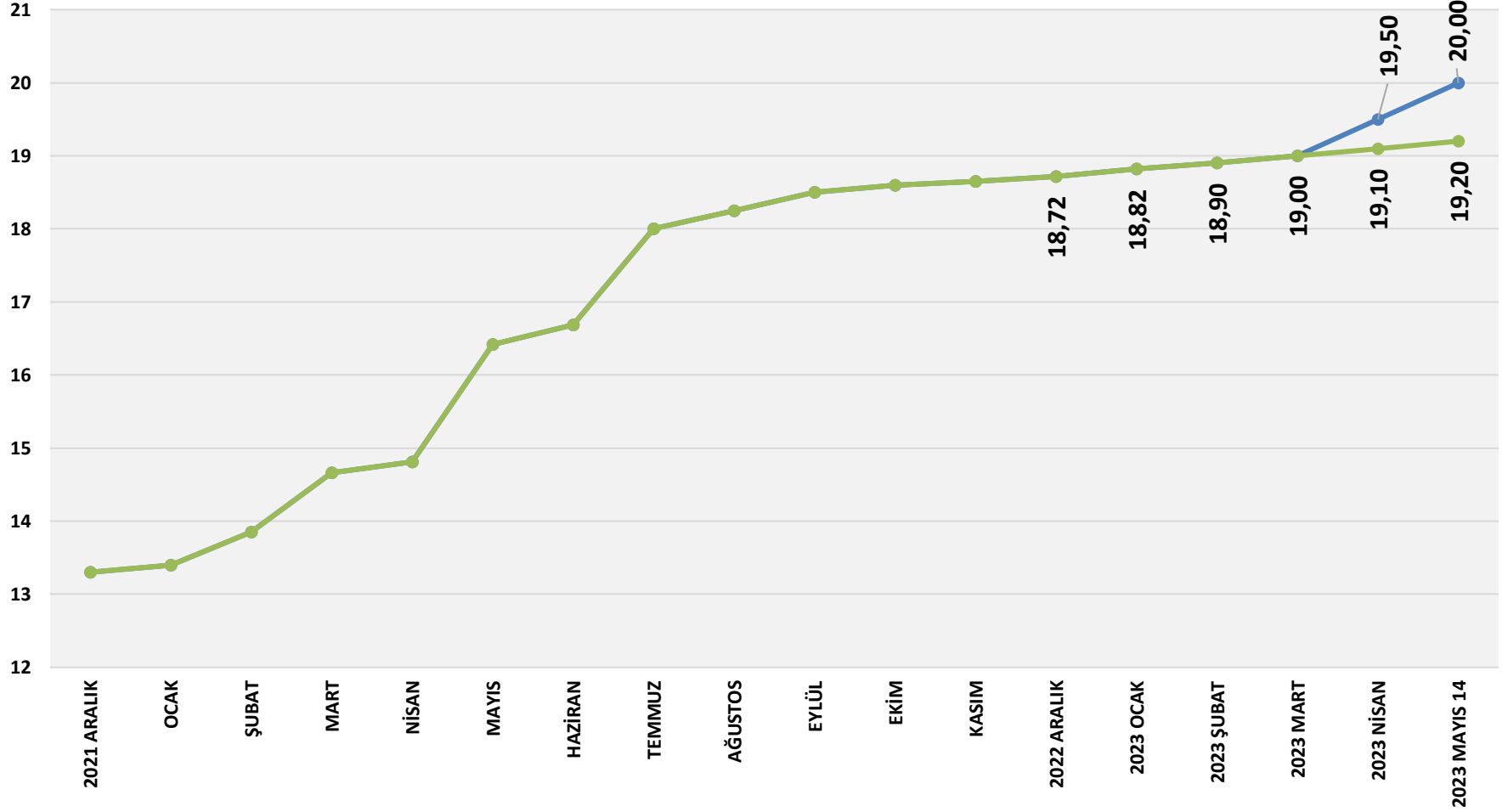




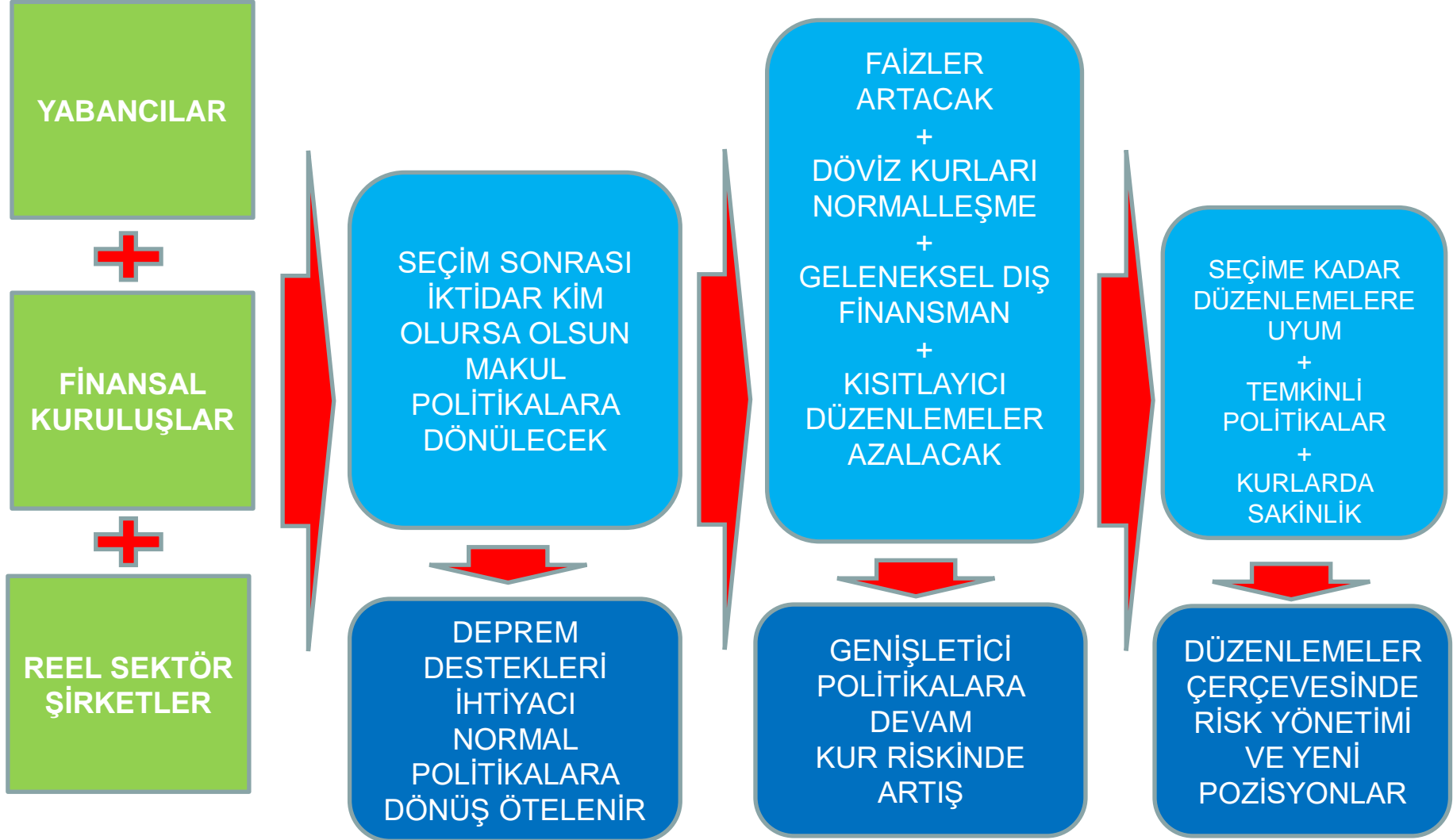
TÜRK LİRASI ABD DOLARI ÖNGÖRÜLERİ

SEÇİME KADAR DOLAR/TL EN FAZLA 20 TL'YE KADAR YÜKSELEBİLİR

TÜRK LİRASI DOLAR KURU



TÜRK EKONOMİSİ İÇİN SEÇİM SONRASINA İLİŞKİN BEKLENTİLER (DEPREM SONRASI) BU TABLO DEĞİŞECEK





DÖVİZ DENGESİ EN BÜYÜK RİSK

TCMB REZERVLERİ

(milyar USD)	10.02.2023
1 Brüt Rezervler	125,6
2 Bilanço İçi Yükümlülükler	101,2
3 Net Uluslararası Rezervler	24,4
Altın	39,4
Döviz	-14,9
4 Bilanço Dışı Yükümlülükler (Swap)	69,2
Altın	3,2
Döviz	65,9
Yabancı	23,6
Yurt İçi Banka	45,5
Altın	3,2
Döviz	42,3
5 Net Rezerv Pozisyonu	-44,7
Altın	36,1
Döviz	-80,8

Not: TCMB'de bulunan kamu kesimi döviz mevduatı hesaba katılmıştır.



ECONOMY AND STRATEGY CONSULTANCY SERVICES



ESDH

EKONOMİ VE STRATEJİ DANIŞMANLIK HİZMETLERİ

EKONOMİ VE STRATEJİ DANIŞMANLIK HİZMETLERİ

SERGÜL SOKAK, SARAL SİTESİ C.BLOK D.10 GAYRETTEPE-BEŞİKTAŞ İSTANBUL TEL 0212 352 87 95

www . e s d h . com . tr
